

Μετὰ Χριστόν.

Παρουσίας. Ἐβαπτίσθη δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαήλ, ὡς καὶ ὁ τοῦ Βουγύρωος διάδοχος Συμαίων μετέπειτα.

[Κατόπιν.]

ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

Οἱ παλαιοὶ φιλόσοφοι καὶ νομοθέται ἔκριναν τὴν μουσικὴν μέρος ἀναγκαῖον τῆς ἀνατροφῆς, ὡς ἱκανὴν νὰ μελάσῃ τὰς ἀγριότητας τῆς ψυχῆς, καὶ νὰ ρυθμίῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν εὐσηχησίνην, ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος «Τοῖς παλαιοῖς τῶν Ἑλλήνων εἰκότως μάλιστα πάντων ἐμείλησε παιδαδεύεσθαι μουσικῇ. Τῶν γὰρ νέων τὰς ψυχὰς ὄντο δεινὰ διὰ μουσικῆς πλάττειν τε καὶ ρυθμίζειν ἐπὶ τὸ εὐσηχηόν, χρησίμου δὲ τὸν νότον ὑπακούουσης τῆς μουσικῆς, πρὸς πάντα καὶ πάσαν ἐσπουδακμένην πράξιν, ποσηγιμένως δὲ εἰς τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους. Ὁ Πολύβιος ἀποδίδει τῶν Ἀρχαίων τὴν ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον παιδιόθεν ἐξαίρετον σπουδὴν τῆς μουσικῆς ὅλοι, ἐκτὸς μιᾶς Ἀρκαδικῆς πόλεως τῶν Κυναίων, τῶν ὁποίων τῆς θηριωδίας αἰτίαν λέγει, ὅτι κατεφρόνησαν ὅλως τὴν μουσικὴν. Καὶ ἂς μὴ ἀπορήσῃ τις, ὅτι εἰς ἀνατροφὴν πτωχῶν παίδων συμβουλευέω μουσικὴν. Ἀπορον δικαίως ἤθελε φανῆν, ἂν συνεβούλευον τὴν τελείαν καὶ πολυδάπανον μουσικὴν. Ἀλλὰ πρῶτον εἰς τίνα δὲν εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἐκ τῶν πενήτων, καὶ ἐξαίρετως ἐκ τῆς τάξεως τῶν γεωργῶν, πολλοὶ ἔχουσιν καθεῖς τὴν λύραν τοῦ Ἀρκεί νὰ μαθητεύωσι νὰ λυρίζωσι τὰ τέκνα τῶν ὀλίγων ἀρμονικώτερον, ἔπειτα οἱ λυρίζονται δὲν περιορίζονται εἰς μόνον τὸ ὄργανον, οὐδὲ λυρίζουσι μόνον, ἀλλὰ λυφδοῦν. Πόσῃ δὲν ἤθελον προσηύξαι ὠφέλειαν εἰς τοὺς πτωχοὺς οἱ παιδευταὶ αὐτῶν, ἂν εἰς τὸν τόπον τῶν ἀναστῶν καὶ πολλὰς ἀσίμους τραγωδιῶν, ἐσύνθεταν διὰ τὰ πτωχὰ παιδάκια ὕμνους εἰς τὸν θεόν, καὶ τραγῳδία τοιαῦτα, ὅποια νὰ κρύπτωσιν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς τὸ κάλεσμα, ἠθικὴν τινα παραινεσιν!

Ἀλλὰ τοιαῦτα καλὰ πρέπει νὰ περὶ μένουμεν ἀπὸ τὸν πολυπλασιασμόν καὶ τὴν τελειωτέραν διάταξιν τῶν Σχολείων μας. Πρέπει νὰ τὰ προσμένωμεν, ὅταν καταστήσωμεν καὶ ἡμεῖς παιδευτήρια ἐξαίρετα τῆς ἀνατροφῆς τῶν πτωχῶν, ὡς τὸ φελλεμβεργικόν. Ὁ Σωκρατικὸς οὗτος Φελλεμβέργος, παιδευτὴς τῶν πτωχῶν παίδων, ἐδιδάχθη ἀπὸ τὴν πείραν, ὅτι ἡ μουσικὴ εἶναι δι' ὅλα τὰ νεαρὰ παιδιά μέσον ἰσχυρὸν πολιτισμοῦ, καὶ κοινωνίας, μέσον ἐπιτήδειον νὰ συνεθίσῃ καὶ κανονίσῃ τὸν βίον των, καὶ μετ' ἡσυχου ἀρμονίας νὰ συνεργάζωνται, νὰ μετριάξῃ τὰς ἀσκήτους ὁρμὰς, νὰ καθαρίσῃ τῆς ψυχῆς τὰ αἰσθήματα, καὶ ν' ἀναγεῖρῃ αὐτὴν εἰς ὑψηλὰς ἐννοίας. Χρησιμεύει κυρίως νὰ ἡμερόνῃ καὶ καταπαίῃ τὰ πάθη νὰ εὐφραίνῃ τὴν καρδίαν πρεπωδέστερον, καὶ τὰ μαλακύνῃ τὴν σκληρότητα τῆς φύσεως ἐκείνων, μὲ-

λιστα τῶν παίδων, ὅσα ἔλαβεν εἰς τὸ Σχολεῖον τοῦ ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν φτωχῶν.

ΚΩΡΑΝΣ.

Σημειώσεις ἀναγκαῖαι. Ὁβόταται αἱ παρατηρήσεις αὗται τοῦ ἀνιδίμου Κοραΐ. Ὁβόως ποιῶντες καὶ οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες κατέταξαν ἐν τοῖς Μουσικοῖς καὶ τὴν μουσικῇ, ἐννοοῦντες οὕτῃν ἀναγκαῖον, καὶ ὡς εἶπεῖν, καθολικὸν τῆς ἀγαθῆς ἀνατροφῆς μάθημα. Ἀλλὰ βεβαίως ἡ μουσικὴ εἶναι μέσον τι καὶ ὄρισκός τῆς τελικῆς τοῦ ἀνθρώπου ὠφέλει. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀνθρωπότης, μὴ νοοῦσα τὸν σκοπὸν καὶ τὴν κατάλληλον χρῆσιν τῶν μέσων πολλὰς, μηδὲ φροντίζουσα περὶ τῆς ἐξ αὐτῶν ζητούμενης ὠφελείας, ἐμφιλοχῶρεῖ εἰς τὰ μέσα καὶ ἡδονὴν, ἀμελοῦσα τὰ ἐπέκεινα, ὡς πράττει καὶ ἐπὶ τῆς τροφῆς, καὶ ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν παραγγελμάτων, καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων πραγμάτων, ἐγκαταλείπουσα τὸν ὠφελίμην σκοπὸν διὰ κατάρχεσιν τοῦ μέσου, ἔπεται ὅτι συμφέρει εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἢ νὰ μὴ διακρίβῃ ποτὶς εἰς τὰ μέσα ἐκείνα, [τὰ ὅποια μὴ ὄντα μόνον καὶ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα πρὸς ἐπιτυχίαν τινὸς ἀνθρωποφελούς σκοποῦ, ἐπιδέχονται συνήθως τὴν κατάρχεσιν, ὡς ἡδονικὰ καὶ ἀπατηλὰ, ἢ καὶ ἡ ἀνθρωπότης νὰ μεταχειρίζεται καὶ ταῦτα θαρράλκις, ἀφοῦ ὅμως ἀσφαλῶς προσηγομένως δι' ἄλλων σφῶν μέσων τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ κοινωφελούς σκοποῦ, ὡς διὰ τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς νομοθεσίας κτλ.

Ἰδίως δὲ λέγομεν περὶ τῶν νέων Σμυρναίων, ὡς καὶ ἄλλων Ἑλλήνων, ὅτι δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν χρῆσιν, ἀλλὰ εἰς τὴν κατάρχεσιν τῆς μουσικῆς, ὡς καὶ οἱ Ἰταλοί. Ἀλλ' οὗτοι καὶ ἂν ζημιώνοντα κατ' ἄλλα τινὰ, ἔχουσι καὶ τὴν δόξαν, ὅτι διδάσκουσι τὴν μουσικὴν εἰς τὰ ξένα ἔθνη, ἔχοντες καὶ τὴν ἐντεῦθεν μεγάλην χρηματικὴν ὠφέλειαν. οἱ δὲ Ἕλληνες ἀντὶ δόξης κερδαίνουσιν ἀδοξίαν καὶ ποικίλην ζημίαν ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν ἀναγκαίων σπουδασμάτων, γινόμενοι καὶ καταγέλαστοι, ὅτι ἀντὶ τῆς ἀπλοσύκης μὲν ἀλλὰ σμικρῆς καὶ ὠραίας αὐτῶν μουσικῆς ἐθνικῆς, σωζομένης ἐκ παλαιῶν κατὰ μέγα μέρος, προτιμῶσι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν τὴν ξένην καὶ ἀσεμνον καὶ ψιμμουθιωμένην τῶν ἀλλοφύλων.

Π.

ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΡΗ.

Λέων ποτὲ πεινῶν ἐπὶ θήραν ἐξῆλθε, καὶ τῇδε κἀκεῖσε πλανώμενος εὐρίσκει κατὰ τύχην κόρην καλλίστην καὶ γάμου ὠραίαν. Ἰπὸ δὲ τοῦ κάλλους αὐτῆς, τρωθεὶς, τὴν χεῖρα τῆς κόρης ζητᾷ εἰς ἔνδειξιν καὶ βεβαίωσιν συγκαταθέσεως εἰς γάμου κοινωνίαν. Ἀλλ' ἡ φρόνιμος κόρη, μόλις ἀπὸ τοῦ φόβου συνελθοῦσα, ἐνθυμεῖται τὰ πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτῆς ἔχρη, καὶ εἰς αὐτοὺς μόνους ἀναθέτει τὴν ψῆφον. Προσέρχεται λοιπὸν ὁ Λέων πρὸς τὸν πατέρα, καὶ λόγους μετ' αὐτοῦ συνάπτει πρὸς γάμον. Ἐρχομαι, λέγει, πρὸς σὲ ζητῶν εἰς γάμον τὴν λυγατέρα σου· ἔχεις δὲ ἔδνα τῆς κόρης τὴν ῥώμην μου, τὸ κάλλος μου, τὴν ταχύτητά μου, καὶ τὰς καθημερινὰς ἀγίας μου.

Τὸ δὲ μέγιστον, ἔχεις γάμβρόν βασιλέα τῶν ἐπὶ γῆς

θηρίων τὸν λένοντα. Ἐννεῖς λοιπὸν οὐοῦ κηδεστὴς θέλεις ὀνομασθῇ. Ὁ δὲ πατὴρ κατ' ἀρχὰς μὲν δὲν ἠρνήθη ὑπὸ φόβου τὸν γάμον, ἐκέβη δὲ ὅπως ἀφαιρέσῃ τὰς σπαρακτικὰς τοῦ γαμβροῦ ὀπλὰς. Ναί, καλέ μου γαμβρὲ, ἀποκοίνομαι ὁ πατὴρ καὶ τὸ κάλλος σου ἐξαίρετον, καὶ ἡ ῥώμη σου θαυμάσιος, καὶ ὅλος εἶσαι ἄξιος βασιλείας μνηστῆς. Ἀλλὰ βλέπεις καὶ σὺ πόσον ἡ κόρη εἶναι ἀπαλλή, καὶ γυνή, ἐνὶ λόγῳ, καὶ πόσον φοβεῖται τὴν παρουσίαν σου. Οἱ ὀδόντες σου εἶναι φρίκη· οἱ ὄνυχές σου, τρόμος, καὶ μάλιστα ἀσχημίζουσι καὶ ἀγριαίνουσι τὴν ἐξαίρετόν σου λοιπὴν καλλονήν. Ἄν δ' ὦμαι χάριν αὐτῆς τῆς κόρης ἐκκλῆς μὲν τοὺς ὄνυχας, ἐκβαλῇ δὲ καὶ τοὺς ὀδόντας σου, τότε τί ἐμποδίζει τῆς παρθένου τὴν κοδίαν; Τότε θέλεις κατασταθῇ ὠραιότατος καὶ ἀσπασίος. Ὁ Λέων λοιπὸν μὴ ἐννοῶν τὸν δόλον καὶ τὴν ἐπιδουλήν, [διότι ὁ ἔρως εἶναι τυφλὸς καὶ καὶ ἀπροβούλευτος], προθύμως ἀπογυμνοῦται τῶν ὤπλων, δι' ὧν καὶ μόνων ἴσχυε. Τότε καὶ ὁ πατὴρ γυμνὸν ὀπλῶν συλλαμβάνει θαρραλαίως τὴν νυμφίον, καταγελῶν αὐτοῦ τὴν ἀδουλίαν καὶ ἀθένειαν, δι' ἣν ὁ πρὶν ἀτίθασος καὶ ἐλεύθερος ὑποχείρις ἐγένετο.

Οὕτω δι' ἔρωτα ἀπροβούλευτον καὶ τυφλὸν ἀπώλεσε καὶ Λέων τὴν ἑαυτοῦ ἐλευθερίαν· κόρη δὲ διέφυγε τὴν δουλείαν καὶ κακοδαιμονίαν, ἀναθεῖσα φρονίμως τὴν ἔγκρισιν καὶ ψῆφον εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῆς.

Κράτης ὁ Θηβαῖος, φιλόσοφος, παρακατέθεσε μέρος μέγα τῆς χρηματικῆς του περιουσίας εἰς τραπεζίτην τινα ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ταύτῃ. Ἄν τὰ τέκνα του μείνωσιν ἀπαιδεύτα καὶ ἀμαθῆ, ν' ἀποδώσῃ εἰς ταῦτα τὴν παρακαταθήκην, ἂν δὲ ἐκπαιδευθῶσι, τότε νὰ τὰ διανεύμῃ εἰς τὸν λαόν. Διότι ἐγνώριζεν, ὅτι οἱ πεπαιδευμένοι δύνανται νὰ κερδαίνωσιν ἀσφαλέστερον καὶ περισσότερα τῶν ἀμαθῶν καὶ ἀπαιδευτῶν.

Μ Ω Μ Ο Σ.

ΜΕΡΟΣ Ε΄.

Ἡ ἀληθὴς ἱστορία.

(Συνέχεια ἀρ. 6.)

Ἡμεῖς, εἰμεθα ἀδελφοί, εἶπε τότε ὁ Ἀρχίλοχος. Σάων ὁ πατὴρ ἡμῶν ἦτο κάτοικος τοῦ Πλανήτου Ἑρμοῦ. Αὐτὸς εἶχε νυμφευθῇ Ἀγλαοφωτίδα τὴν μητέρα ἡμῶν, θυγατέρα τοῦ Ἑρσιζένου, κατοίκου τῆς Ἀφροδίτης, τὴν ὅποιαν ἠράσθη ἰδὼν καθ' ὕπνους· φλεγόμενος δ' ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἔφευρε τρόπον, δι' οὗ ἀρθεὶς ἐναιέριος, ἐφθασεν εἰς τὸν πλανήτην τῆς Ἀφροδίτης. Ἐρωτος λοιπὸν ἐφεύρημα εἶναι καὶ ἡ ἀεροβατικὴ μηχανή· ἠρώτησεν ὁ γέρων. Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρχίλοχος. Δὲν ἐξέρεις, ὅτι τὰ μεγαλήτερά κατορθώματα ἐγένοντο δι' ἔρωτα; Βεβαίως ἤκουσας, ὅτι ἔρωτος οὐδ' ἐν ἰσχύει πλέ-

ον· καὶ ὅτι ὁ ἔρως πάντων κλητίδας ἔχει· αἰθέρας οὐρανίου, πόντου τε, χθονός τε. Τοιούτον λοιπὸν καὶ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἔχων διδάσκαλον, κατεσκεύασε τὴν ἀεροβατικὴν ταύτην μηχανήν, καὶ διασχίσας δι' αὐτῆς τὸν μεταξὺ τῶν δύο πλανητῶν αἰθέρα, κατέβη καὶ αὐτὸς, ὡς περ ἀνέβη εἰς τὸν Οὐρανὸν ὁ Ἰαπετός, βοηθείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς τὸν πλανήτην τῆς μητρὸς ἡμῶν, καὶ νυμφευθεὶς αὐτήν, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν πατρίδα του. Ἡ ἀεροβατικὴ αὕτη μηχανὴ ἐπροξένησε θάμβος εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ἀφροδίτης, ἄλλως ὁ πατὴρ ἡμῶν ἤθελε φύγει ἄπρακτος· διότι ὡς ἔλεγεν αὐτὸς, οἱ κάτοικοι τῆς Ἀφροδίτης ἐθεώρουν περιφρόνησιν τὴν ἐκδοσὶν συμπολιτίδος κόρης εἰς κάτοικον τοῦ Ἑρμοῦ.

Πολλοὺς χρόνους μετὰ τοὺς γάμους διῆγον εὐτύχως εἰς τὸν πλανήτην τοῦ Ἑρμοῦ, ἐμπορευόμενοι μετὰ τῶν κατοίκων τῆς Ἑρας, ἀλλὰ τέλος καταστρεπτικὸς τις κομήτης, συγκρούσας μετὰ τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ ἀποτεμὼν μέρος αὐτοῦ, ἔρριπεν αὐτὸ εἰς τὴν γῆν, τὴν ὁποῖαν ἀφεύκτως ἤθελε καταταράξει καὶ διασεισῇ, ἂν τὸ τμήμα ἦτο μεγαλύτερον. Κατ' εὐτυχίαν τῆς τότε ἡ Σελήνῃ δὲν εὐρέθη μετὰ τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Γῆς, ἀλλῶς ἂν ἤθελε πέσει τὸ τμήμα ἐπ' αὐτῆς, ἥθελεν εξαφανίσει αὐτήν καὶ ἤθελε μείνει ἡ Γῆ ἀνευ δορυφόρου. Εἰς αὐτὸ τὸ τμήμα τοῦ Ἑρμοῦ εὐρέθησαν τότε οἱ γονεῖς ἡμῶν, οἱ ὅποιοι καὶ σωθέντες, ἐγέννηταν μετὰ ταῦτα ἡμᾶς μόνους. Μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων ἡμῶν ἐζητήσαμεν τὸ μέρος τῶν πατρικῶν ἡμῶν κτημάτων, τῶν ἐν τῷ πλανήτη τοῦ Ἑρμοῦ ἀποληθύντων, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι τοῦ Ἑρμοῦ ἠρνήθησαν ταῦτα, ἀνεφύθημεν εἰς τὸν Οὐρανόν, αὐτὸς δὲ μόλις μᾶς ἀπεκρίθη, ὅτι τότε δυνάμεθα νὰ λάβωμεν τὸ ἀνῆκον τῆς πατρικῆς ἡμῶν οὐσίας, ἐγκαταλειφθείσης ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ, ὅταν διαλθόντες τὴν Γῆν, ἐξετάσωμεν τὰ ἦθη τῶν κατοίκων αὐτῆς, καὶ μεμετρήμενοι τὰ μεμπτὰ, ἐπαινοῦντες δὲ τὰ ἐπαινετὰ ἐκθέσωμεν αὐτὰ εἰς αὐτοὺς πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν. — Δὲν ἐξέρω, εἶπεν ὁ γέρων, ἂν διηγῆσαι μύθους ἢ ἀληθείας. Ἦκουσά ποτε νὰ ὁμιλῶσι περὶ κατοίκων τῶν πλανητῶν, ἀλλ' αὐτοὶ, ἔλεγεν ὁ διηγούμενος, εἶναι ἄλλης τινὸς φύσεως ἄνθρωποι. Οἱ κάτοικοι τῶν πλανητῶν, καθὼς ἐκεῖνος ἔλεγεν, ἔχουσι χεῖρας ἑκατὸν, καὶ τόσον μακρὰς, ὥστε καὶ τὴν Σελήνην δύνανται νὰ φθάσωσιν. Οἱ πόδες αὐτῶν ὁμοίως εἶναι τόσον ἰσχυροὶ, ὥστε μόλις ὁ ἐν ἡμῖν ὑψηλότερος ἀνὴρ δύναται νὰ φθάσῃ τὸ γόνυ αὐτῶν. Εἰς τοὺς πλανήτας ἀκόμη, ἔλεγεν, ὅταν ὁμιλῶσι τὸν χειμῶνα, οἱ λόγοι πηγνύμενοι διὰ τὸ ψῦχος δὲν ἀκούονται τότε ἀμέσως, ἀλλὰ τὴν ἀνοιξίαν, ὅτε γίνονται καὶ αἱ ἀποκρίσεις.

ἔχεις δίκαιον, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρχίλοχος, ὅχι ὅμως μόνον αὐτὰ, ἀλλ' ἀκόμη περισσότερα διηγεῖτο ὁ πατὴρ ἡμῶν. Ἡ γῆ τῶν πλανητῶν, ἔλεγεν αὐτὸς αὐτομάτως φέρει τὰ δέοντα. Ἐκ πάσης χαράδρας ῥεῖ ἀφθονος οἶνος, οἱ δὲ ἄρτοι μάχονται περὶ τὰ στόματα τῶν ἀν-